

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા (જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩)

સમય : સવારે ૯:૦૦ થી ૧૨:૦૦

પૂર્વ કસોટી : સત્સંગ પ્રાણ : તૃતીય ખંડ - પ્રશ્નપત્ર-૧

કુલ ગુણ : ૧૦૦

નોંધ :- જમણી બાજુએ આપેલા અંકો જે તે પ્રશ્નોના ગુણાંક દર્શાવે છે.

(‘વચનામૃત’ને આધારે)

પ્રશ્ન.૧. (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ સૈદ્ધાંતિક વાક્ય, દૃષ્ટાંત કે વિષય પર મુદ્દાસર નોંધ લખો.

(ગુણ ૨૧)

૧. વરતાલ - ૩ પ્રમાણે ધર્મમાંથી કોઈ કાળે ન પડવાનો ઉપાય.
૨. સદાય સુખી રહેવાનો ઉપાય.
૩. તે ભગવાનનો પાડ્યો પણ તે ભગવાનનાં ચરણાવિંદથી પડે નહિ.
૪. જાણી જોઈને પોતાનું નાક કપાય એવી ભક્તિ ન કરવી.
૫. અં. ૧૧ પ્રમાણે : ઈન્દ્રિયો જીતવાનો ઉપાય.

(બ) નીચેનાં અવતરણોની પૂર્તિ કરો અને વચનામૃતનો ક્રમાંક ટાંકો.

(ગુણ ૧૫)

૧. જેવી શ્વેતદ્વિપમાં સભા સમ ખાવા પડે છે.
૨. એવી રીતે ભગવાનને સેવા કર્યાનું ફળ છે.
૩. અને જે વાદ વિવાદે કરીને દીકો જ ગમે નહિ.
૪. ભગવાનને બ્રહ્માંડને મહા મોટું છે.
૫. જો દેહાભિમાનરૂપ છે તો સર્વ ગુણ માત્ર આવે છે.

(ક) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષય પર અભ્યાસક્રમનાં બે અવતરણો ટાંકો.

(ગુણ ૪)

૧. ગુણ-અવગુણ
૨. કલ્યાણ

(‘સનાતન ધર્મ અભિગમ’ને આધારે)

પ્રશ્ન.૨. નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષે મુદ્દાસર નોંધ લખો.

(ગુણ ૨૦)

૧. આહારના પ્રકાર તથા તેને અશુદ્ધ કરનારાં કારણો.
૨. નિષ્કામી થવાના ઉપાયો.
૩. ઉપનિષદ તથા મનુસ્મૃતિમાં પુર્નજન્મ.

(‘ભગવાન સ્વામિનારાયણ ભાગ - ૨, ૩ અને ૪ ’ નવી આવૃત્તિને આધારે)

પ્રશ્ન.૩. (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષય પર નિબંધ લખો.

(ગુણ ૨૦)

૧. શ્રીજીના મુખે સ્વસ્વરૂપનું દર્શન.
૨. વિવિધ શાસ્ત્ર ચર્ચાઓ દ્વારા મતપંથી વિદ્ધવાનોનો પરાભવ.
૩. શ્રીહરિ પ્રત્યે સ્ત્રી ભક્તોનો અનન્ય ભક્તિભાવ.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિષે ટૂંકનોંધ લખો.

(ગુણ ૨૦)

૧. મીઠાની પૂતળી સાગરમાં સમાઈ ગઈ.
૨. મહારાજના પિંડની બ્રહ્માંડ સાથે એકતા - દુષ્કાળને વિદાય.
૩. નરહરિ નેતરા તાણે..... રાણદેબાને દિવ્ય સ્મૃતિ.
૪. રાજમાતા તો સાક્ષાત્ અન્નપૂર્ણા છે.

નોંધ : ઉપરોક્ત તમામ પ્રશ્નોમાંથી ઓછા-વત્તા (થોડા-ઘણા) પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૧૬ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પણ પુછાવાની શક્યતાઓ રહેલી છે.

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા
સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા (જાન્યુઆરી, ૨૦૦૩)

સમય : બપોરે ૨:૦૦ થી ૫:૦૦

પૂર્વ કસોટી : સત્સંગ પ્રાણ : તૃતીય ખંડ - પ્રશ્નપત્ર-૨

કુલ ગુણ : ૧૦૦

નોંધ :- જમણી બાજુએ આપેલા અંકો જે તે પ્રશ્નોના ગુણાંક દર્શાવે છે.

(‘સ્વામિનારાયણ વેદાંત પરિચય’ દ્વિતીય આવૃત્તિને આધારે)

- પ્રશ્ન.૧. (અ) નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈપણ એક વિષે વિસ્તૃત માહિતી આપો. (ગુણ ૮)
૧. અક્ષરબ્રહ્મ અને મુક્ત વચ્ચેનો ભેદ.
 ૨. પ્રેય અને શ્રેયનું ઘોતક, પરમપદનું ઘાતા : તત્ત્વજ્ઞાન.
 ૩. જીવાત્મા સંબંધી માન્યતાઓ.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિષે નોંધ લખો. (ગુણ ૧૦)
૧. મૂળ પ્રકૃતિ અને પ્રધાન પ્રકૃતિ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
 ૨. અક્ષર બ્રહ્મ મુક્તિ સેતુ કેવી રીતે ?
 ૩. અવતારીનું પ્રાગટ્ય અને પ્રયોજન.
 ૪. પરબ્રહ્મ - એકદેશી થકા સર્વદેશીયપણું.
- (ક) નીચેના પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો. (‘એકાંતિક ધર્મના ધારક સત્પુરુષ’ પુસ્તકને આધારે) (ગુણ ૮)
૧. ‘સંત હું ને હું તે સંત’ એકાંતિક સંતની હરિ સમ મોટપ સમજાવો.
- (ડ) નીચેના પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો. (‘ધાર્મિક વિધાનો અને ભાવનાઓ’ને આધારે) (કોઈપણ બે) (ગુણ ૧૬)
૧. ટી.વી.ની સમાજ પર વિપરીત અસરો.
 ૨. મંત્ર જાપ : ફળ તથા પદ્ધતિ.
 ૩. માનસી પૂજાના પ્રકારો અને લાભો જણાવો.

(‘ભગવાન સ્વામિનારાયણ ભાગ - ૪ અને ૫’ નવી આવૃત્તિના આધારે)

- પ્રશ્ન.૨. (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિષે મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ગુણ ૨૦)
૧. સત્સંગમાં નિયમન: સદ્ગુરુઓની સ્થાપના.
 ૨. વડોદરાના રાજવૈદ્ય રામચંદ્રને થયેલો શ્રીહરિનો નિશ્ચય.
 ૩. સૂરાખાયરનો આપત્કાળ અને શાકોત્સવ.
 ૪. બે સ્વરૂપે ફૂલદોલ ઉત્સવ.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષે મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ગુણ ૨૦)
૧. શ્રીહરિ અને પંચાળાના દરબાર જીણાભાઈ.
 ૨. શ્રીજીમહારાજ અને અંગ્રેજ સાહેબો.
 ૩. શ્રીહરિએ પ્રસંગોપાત્ત બતાવેલું પોતાનું સર્વોપરીપણું.
 ૪. શ્રીહરિની મંદિર નિર્માણ પ્રવૃત્તિ.

(નિબંધ : સામાન્ય જ્ઞાન)

- પ્રશ્ન.૩. નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષય પર નિબંધ લખો. (ગુણ ૧૮)
૧. વૈમનસ્ય દૂર કરવા ભગવાનમાં સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા ને ભગવાનના આદેશોનું પાલન જરૂરી છે.
 ૨. અક્ષરરૂપ - બ્રહ્મરૂપ થવાની આવશ્યકતા (વચનામૃત રહસ્ય ભાગ-૩ના આધારે)
 ૩. રાષ્ટ્રવિકાસના પાયામાં આધ્યાત્મિકતા કે આધુનિકતા ?
 ૪. ભગવાન અને સંત પ્રગટ ન મળે ત્યાં સુધી જન્મ-મરણ ન ટળે.

નોંધ : ઉપરોક્ત તમામ પ્રશ્નોમાંથી ઓછા-વત્તા (થોડા-ઘણા) પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૧૬ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૩ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પણ પુછાવાની શક્યતાઓ રહેલી છે.

